

CHƯƠNG 10

VẤN ĐỀ DÂN TỘC TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

Th.s Phạm Hoàng Giang
Bộ môn: Chủ nghĩa xã hội khoa học

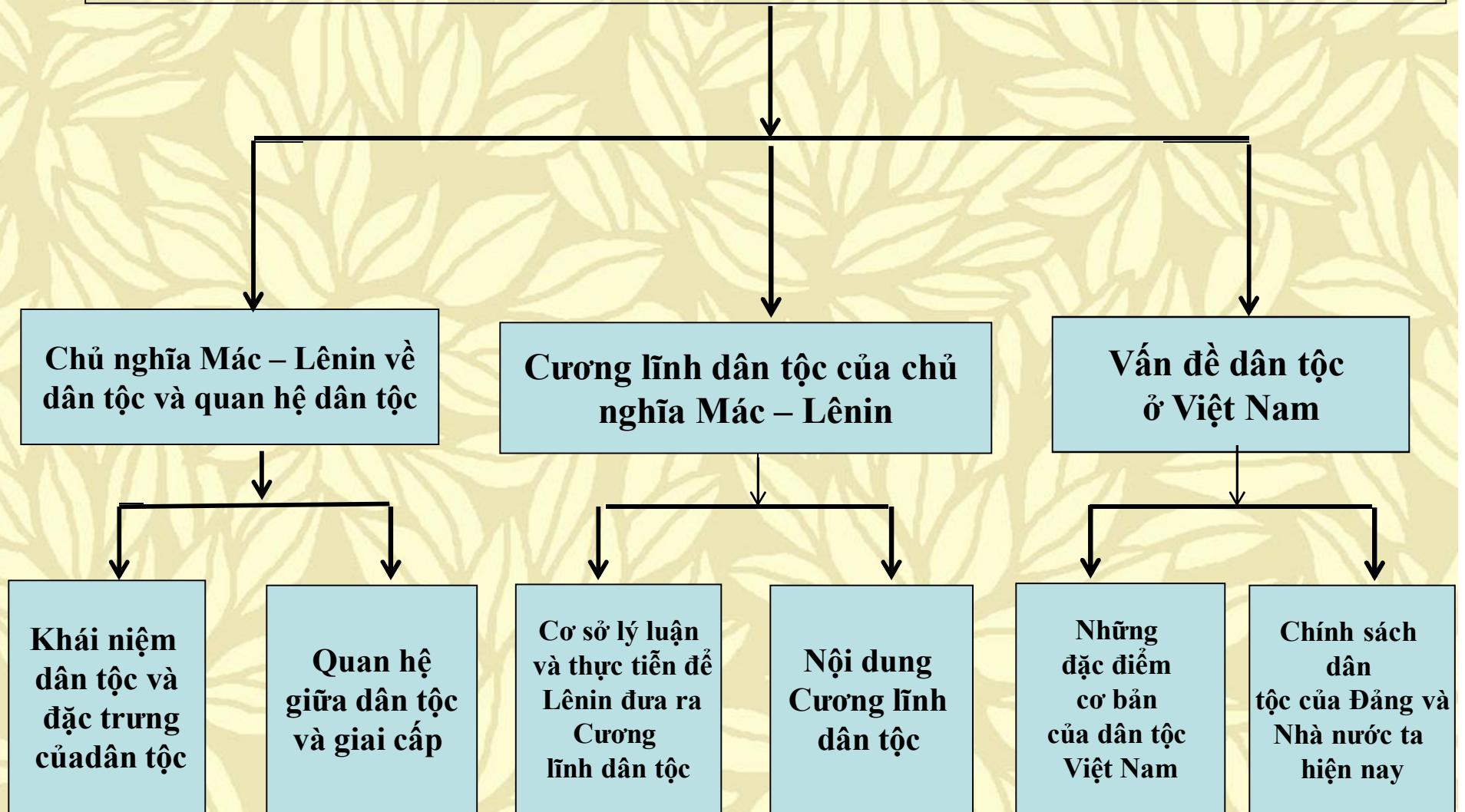
A. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU:

Cung cấp cho người học những quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác – Lênin về vấn đề dân tộc, cơ sở lý luận và thực tiễn của chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước ta. Từ đó giúp người học nâng cao nhận thức về vấn đề dân tộc, vị trí vai trò của vấn đề dân tộc trong xã hội chủ nghĩa

B. Nội dung

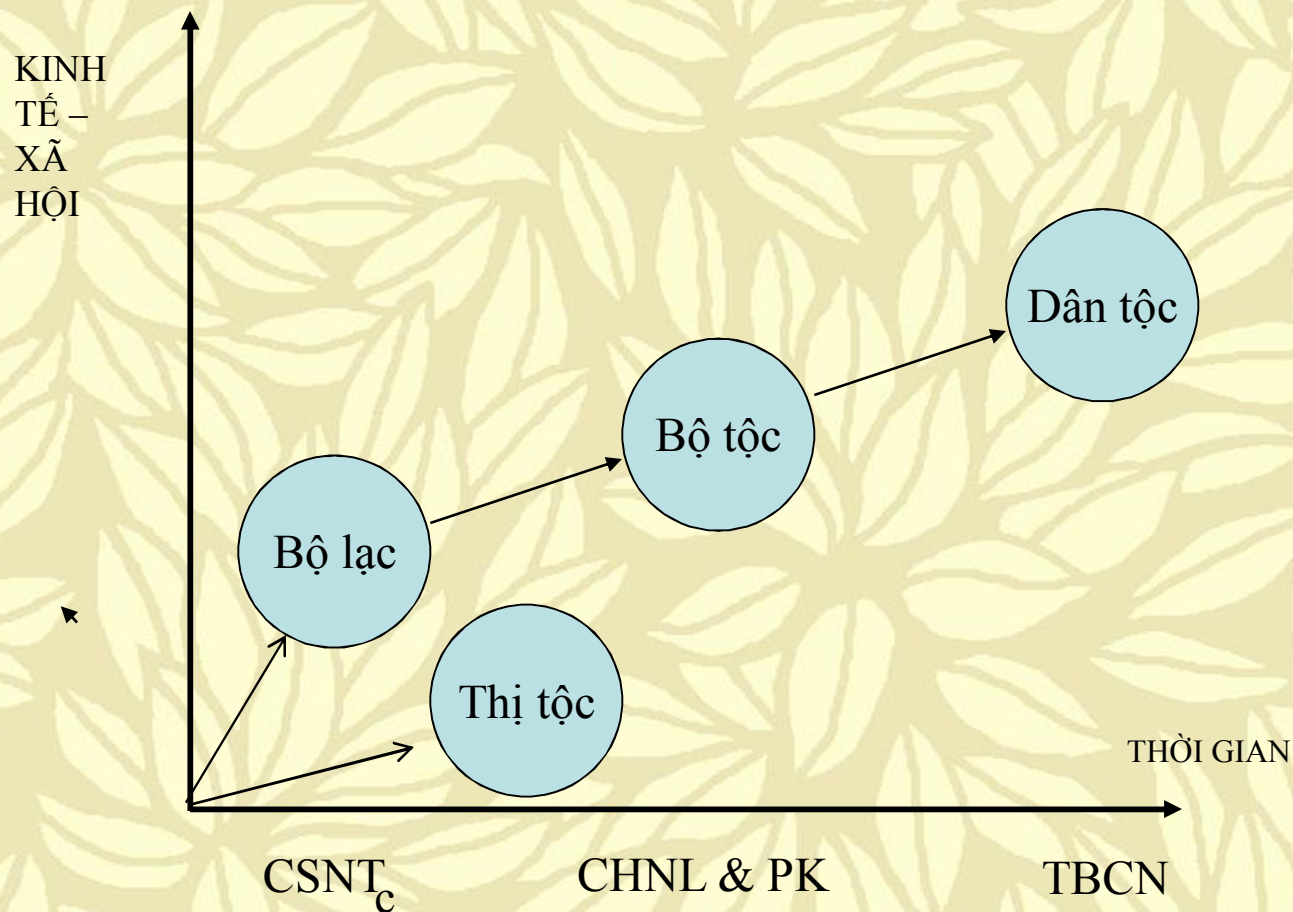
Vấn đề dân tộc trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội

1. Dân tộc và quan hệ giữa vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp

1.1. Khái niệm dân tộc và đặc trưng của dân tộc

Quá trình hình thành cộng đồng dân tộc trong lịch sử

Dân tộc và đặc trưng của dân tộc

```
graph TD; A[Dân tộc và đặc trưng của dân tộc] --> B[Dân tộc – quốc gia]; A --> C[Dân tộc – tộc người]; B --> D["- Có chung phương thức sinh hoạt kinh tế<br/>- Có lãnh thổ chung<br/>- Có ngôn ngữ giao tiếp chung<br/>- Có nét tâm lý chung"]; C --> E["- Cộng đồng về ngôn ngữ<br/>- Các đặc điểm chung thuộc về văn hoá<br/>- ý thức tự giác tộc người"]
```

Dân tộc – quốc gia

- Có chung phương thức sinh hoạt kinh tế
- Có lãnh thổ chung
- Có ngôn ngữ giao tiếp chung
- Có nét tâm lý chung

Dân tộc – tộc người

- Cộng đồng về ngôn ngữ
- Các đặc điểm chung thuộc về văn hoá
- ý thức tự giác tộc người

Khái niệm dân tộc (quốc gia)

Dân tộc là một hình thức cộng đồng người ổn định, được hình thành trong lịch sử, dựa trên cơ sở cộng đồng về tiếng nói, về lãnh thổ, về phương thức sinh hoạt kinh tế và văn hoá.

Sự ra đời của dân tộc

• *Phương Tây*

- *Phương thức sản xuất*
- *tư bản ra đời, kinh tế hàng hóa phát triển*

- *xoá bỏ tình trạng cát cứ địa phương, sụp đổ hàng rào ngăn cách giữa các bộ tộc*

- **Dân tộc TBCN**

Phương Đông

Phương thức sản xuất châu á, đặc điểm nền kinh tế trồng lúa nước, nhà nước chuyên chế phương Đông

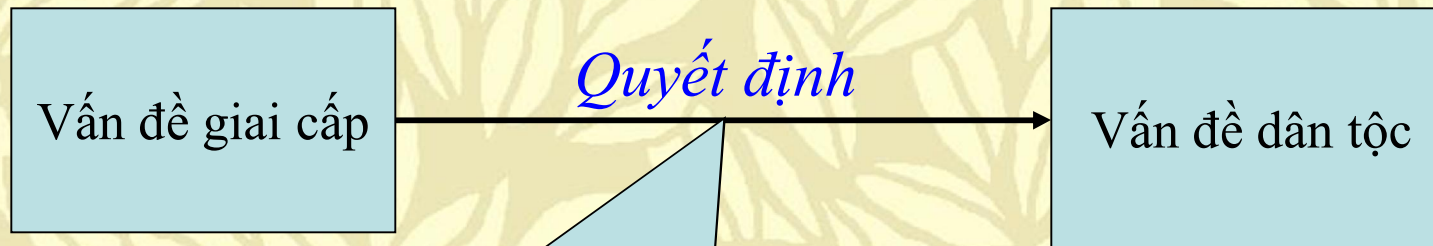
Liên kết chặt chẽ giữa các thị tộc, bộ lạc, dân tộc ra đời sớm

Dân tộc tiền TBCN

1.2 Quan hệ giữa vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp

PHƯƠNG DIỆN THỨ NHẤT

- Bóc lột giai cấp *kéo theo* bóc lột dân tộc
- Quan hệ giai cấp bình đẳng hay bất bình đẳng *kéo theo* quan hệ dân tộc bình đẳng hoặc bất bình đẳng.
- Phong trào dân tộc *bị chi phối* bởi phong trào giai cấp.

1.2 Quan hệ giữa vấn đề dân tộc và vấn đề giai cấp

PHƯƠNG DIỆN THỨ HAI

- Trên cơ sở kinh tế - xã hội và *cùng với sự chín muồi* của các yếu tố tộc người, dân tộc mới ra đời.
- Giải quyết vấn đề dân tộc góp phần *thúc đẩy hoặc kìm hãm* cuộc đấu tranh giai cấp.